Հաստատված է

Մարտական, ֆիզիկական և հատուկ

տակտիկական պատրաստականության

ամբիոնի ,, ,, - ի նիստում

/արձ թիվ /

ամբիոնի վարիչ՝ -------------------------------

/ ստորագրություն /

/ամիս, ամսաթիվ/

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Առարկայի անվանում		Առաջին բուժ. օգնություն
Առարկայի դասիչ		
Ֆակուլտետ		Իրավագիտություն
Մասնագիտություն		Իրավագետ
Ամբիոն		մարտական, ֆիզիկական և հատուկ տակտիկական պատրաստականության ամբիոն
Հեղինակներ		
ՈՒս. տարի / կիսամյակ		1-ին կուրս 1-ին կիսամյակ

Դասաժամերի բաշխում		,, Առաջին բուժ. օգնություն,, դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 42 ժամ, որից 28 դասախոսություն, 6 սեմինար, 8 գործնական: Լսարանային դասերը կայանում են մեկ շաբաթը 1 անգամ 80 րոպե տևողությամբ, 2-րդ շաբաթը 2 անգամ յուրաքանչյուրը 80 րպե տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է 1-ին կիսամյակի վերջում ստուգարքով
Նախապայման		Դասընթացը կառուցվում է ,,Անվտանգություն և առաջին օգնություն,, ,,Առաջին օգնություն,, դասընթացների իմացության վրա
Համառոտ բովանդակություն		
Նպատակ Խնդիրներ		Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել համապարփակ գիտելիքներ՝ 1. ,,Անվտանգության և առաջին օգնության,, առարկայի մասին 2. Առաջին օգնության ցուցաբերման հմտությունների կատարելագործման մասին 3. Արտակարգ իրավիճակների ժամանա ծառայողական անվտանգության կանոնների պահպանման և առաջին օգնության կազմակերպման կարողությունների մասին
Կրթական ելքային արդյունքներ		

1. Իմանա 2. Կարողանա՝ 3. Տիրապետի՝		ա / ,,Անվտանգության և առաջին օգնության,, առարկայի դերը և նշանակությունը բ / Առաջին օգնության ցւցաբերման անհրաժեշտությունը գ / Պատահարների, հիվանդությունների արձանագրման ժամանակ առաջին օգնության ցուցաբերման կարևորությունը ա / Գնահատել իրավիճակը բ / Տեսկավորել տուժածներին գ / Վերլուծել և քննարկել ցանկացած պատահար դ / Ստեղծված իրավիճակում ժամանակին և ճաշտ իրականացնել անվտանգության կանոնները ե / Էքստրեմալ պայմաններում ցուցաբերել առաջին և մինչբժշկական օգնություն ա / Առաջին օգնության ցուցաբերման գործընթացին ցանկացած պատահարի ժամանակ
Գրականություն		
Հիմնական		1. Առաջին օգնության հիմաունքներ / 1-ին հրատարակչություն / - ինչպես գործել արտակարգ իրավիճակներում - ուսումնական ձեռնարկ 2. Առաջին օգնության հիմունքներ – /2-րդ հրատարակչություն / - ուսումնական ձեռնարկ 3. Առաջին բժշկական օգնություն - Բույանով - ուսումնական գրականություն 4. Բնակչության բժշկական պատրաստվածությունը - Պոտապով – ուսւմնական ձեռնարկ
Լրացուցիչ		1. Առաջին բժշկական օգնութուն - մեթոդական ցուցումներ

			2. Առաջին օգնության հիմունքներ՝ մշակված Ռստ. բժշկական վարչության կողմից 3. Առաջին օգնության տարրեր - հայկական կարմիր խաչի ընկերություն 4. Վաչե և Թամարա Մանուկյաններ - մարդու մարմինը 5. ԱԻՆ-ում մշակված մեթոդական ցուցումների ձեռնարկ 6. Վերապատրաստման դասընթացների մեթոդական ցուցումներ և լեկցիոն նյութեր

Գնահատման բաղադրիչներ և կշիռ			
Գնահատման սանդղակ			
Գնահատման չափանիշներ / մեխանիզմներ		Ուսանողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100 / ստուգված / առաջադիմություն: Առաջադիմության վերջնական գնահատականը ձևավորվում է ուսանողի գրավոր աշխատանքների և ստուգարքի հանրագումարի արդյունքում	
Այլ տեղեկություններ			
		Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի ուսանողին	
Ներկայություն		Ուսանողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկնդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, գրավոր, թեստային աշխատանքների հանձնում: Ուսանողը այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:	
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ		Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրից օգտվելը, որի հայտնաբերման ժամանակ աշխատանքը գնահատվում է 0 միավոր	
Գրավոր, թեստային աշխատանքներ		Գրավոր, թեստային աշխատանքները պետք է կատարել առանց կողմնակի միջամտության, արգելվում է գրագողությունը	

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՀՈՒՄ

ԹԵՄԱ 1 **,, Առաջին բուժ. օգնություն ,, առարկայի նպատակը, խնդիրները, հրատապ գործողությունների փուլերը, անվտանգության կանոնները:** **/ 2 ժամ դասախոսություն /**	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. ,,Առաջին բուժ. օգնություն առարկայի նպատակը, խնդիրները 2. Առաջին օգնության ցուցաբերման ժամանակ հրատապ գործողությունների փուլերը 3. Ոստիկանի պարտականությունները առաջին օգնության ցուցաբերման գործում 4. Անվտանգության կանոնների պահպանումը պատահարների ժամանակ	Հարցեր 1 – 4 անցկացվում է դասախոսություն ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով կարևոր հարցերի վրա: Կազմակերպվում է քննարկումներ հարց ու պատասխանի ձևով:

ԹԵՄԱ 2 **Աղետներ, տուժածի զննումն արտակարգ իրավիճակներում: Տուժածների տեսակավորումը և պիտակավորումը** **/ 2 ժամ դասախոսություն /**	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Տուժածի զննումն արտակարգ իրավիճակներում / առաջնային և երկրորդային զննում / 2. Տուժածների տեսակավորումը 3. Տուժածների պիտակավորումը և տեղափոխումը	Հարցեր 1 – 5 անցկացվում է դասախոսություն, քննարկումներ հարց ու պատասխանի ձևով:

4. Աղետներ, տեսակները, վնասվածքային տոքսիկոզ, առաջին օգնությունը: 5. Լրացուցիչ - թմրամոլություն	

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՀՈՒՄ

ԹԵՄԱ 1 **,, Առաջին բուժ. օգնություն ,, առարկայի նպատակը, խնդիրները, հրատապ գործողությունների փուլերը, անվտանգության կանոնները:** **/ 2 ժամ դասախոսություն /**	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
5. ,,Առաջին բուժ. օգնություն առարկայի նպատակը, խնդիրները 6. Առաջին օգնության ցուցաբերման ժամանակ հրատապ գործողությունների փուլերը 7. Ոստիկանի պարտականությունները առաջին օգնության ցուցաբերման գործում 8. Անվտանգության կանոնների պահպանումը պատահարների ժամանակ	Հարցեր 1 – 4 անցկացվում է դասախոսություն ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով կարևոր հարցերի վրա: Կազմակերպվում է քննարկումներ հարց ու պատասխանի ձևով:

ԹԵՄԱ 2 **Աղետներ, տուժածի զննումն արտակարգ իրավիճակներում: Տուժածների տեսակավորումը և պիտակավորումը** **/ 2 ժամ դասախոսություն /**	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
6. Տուժածի զննումն արտակարգ իրավիճակներում / առաջնային և երկրորդային զննում / 7. Տուժածների տեսակավորումը	Հարցեր 1 – 5 անցկացվում է դասախոսություն, քննարկումներ հարց ու պատասխանի ձևով:

8. Տուժածների պիտակավորումը և տեղափոխումը 9. Աղետներ, տեսակները, վնասվածքային տոքսիկոզ, առաջին օգնությունը: 10. Լրացուցիչ - թմրամոլություն	
ԹԵՄԱ 3 **ՄԱՐՄՆԻ ՕՐԳԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ, ՖՈՒՆԿՑԻԱՆԵՐԸ** **/2 ժամ դասախոսություն /**	
ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Մարմնի օրգան համակարգեր, ֆունկցիաները: 2. Մարմնի խոռչներ, տեսակները 3. Լրացուցիչ - պարբերական հիվանդությլն	Հարցեր 1 – 3 անցկացվում է դասախոսություն և սան. լուսաբանման աշխատանքներ բուկլետների միջոցով

ԹԵՄԱ 4 **ՇՆՉԱՌՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՈՎ ԸՆԹԱՑՈՂ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ** **/ 2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար /**	
ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Շնչառության կանգ, առաջին օգնությունը 2. Շնչուղիների խցանում, տեսակները, առաջին օգնությունը 3. Ջրահեղձություն, առաջին օգնությլնը	Հարցեր 1 - 3 անցկացվում է դասախոսություն և ուսանողների ուշադրությունը կենտրոնացվում է կարևոր հարցերի վրա, անցկացվում է թեստային աշխատանք, հանձնարարված ռեֆերատի քննարկում

ԹԵՄԱ 5 **ՍՐՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՈՎ ԸՆԹԱՑՈՂ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ** **/ 2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գրձնական /**	
ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Սրտամկանի ինֆարկտ, նշանները, առաջին օգնությունը	հարցեր 1 – 4 անցկացվում է դասախոսություն և գործնական

2. Սրտի կանգ, կենդանության և մահվան նշաններ 3. Կլինիկական և կենսաբանական մահեր, տարբերակումը 4. Սրտի արտաքին մերսում և արհեստական շնչառություն	պարապմունք, թեստային գրավոր աշխատանք, ուսանողների ուշադրությունը կենտրոնացվում է սրտի արտաքին մերսման և արհեստական շնչառության վրա:

ԹԵՄԱ 6 ԱՐՅՈՒՆԱՀՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ */4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար/*	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Արյունահոսության տեսակները, դադարեցման ձևերը 2. Ներքին արյունահոսության նշանները, առաջին օգնությունը 3. Լրացուցիչ հարցեր՝ արյան ֆունկցիաները, կազմը	Հարցեր 1 – 3 անցկացվում է դասախոսություն և սեմինար պարապմունք , գրավոր թեստային աշխատանք, ուսանողների ուշադրությունը կենտրոնացնելով դադարեցման սկզբունքների վրա

ԹԵՄԱ 7 ԿՈՏՐՎԱԾՔՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ **/ 2 ժամ դասախոսություն /**	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Կոտրվածքների տեսակները 2. Կոտրվածքների նշանները 3. Կոտրվածքների ժամանակ անշարժացման սկզբունքների կիրառումը	Հարցեր 1 – 3 անցկացվում է դասախոսություն, ուսանողների ուշադրությունը սևեռելով կոտրվածքների ժամանակ անշարժացման սկզբունքների վրա

ԹԵՄԱ 8 ԱՅՐՎԱԾՔՆԵՐ, ՑՐՏԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ **/ 4 ժամ դասախոսություն /**	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն

1. Այրվածքներ, տեսակները, նշանները, առաջին օգնությունը 2. Ցրտահարություն, նշանները, առաջին օգնությունը 3. Լրացուցիչ թեմա մարմնի ընդհանուր սառեցում, ջերմային հյուծում	Հարցեր 1 – 3 կարդացվում է դասախոսություն, անցկացվում է թեստային գրավոր աշխատանք
ԹԵՄԱ 9 ԳԻՏԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՈՎ ԸՆԹԱՑՈՂ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ /2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ գործնական/	
ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. ՈՒշագնացություն, առաջին օգնությունը 2. Էպիլեպսիա, առաջին օգնությունը 3. Գլխուղեղի ինսուլտ, առաջին օգնությունը 4. Գլխուղեղի ճնշում, առաջին օգնությունը: 5. Շաքարային դիաբետ, առաջին օգնությունը	Հարցեր 1 - 5 կարդացվում է դասախոսություն և գործնական պարապմունք, թեստային գրավոր աշխատանք

ԹԵՄԱ 10 ՓԱՓՈՒԿ ՀՅՈՒՍՎԱԾՔՆԵՐԻ ՎՆԱՍՎԱԾՔՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ /2 ժամ դասախոսություն 2 ժամ գործնական /	
ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Արյունազեղում, հեմատոմա, առաջին օգնությունը 2. Վերքեր, տեսակները, առաջին օգնությունը 3. Վերքերի վիրակապման սկզբունքները 4. Հրազենային վերքերի առանձնահատկությունները, առաջին օգնության դեղատուփ	Հարցեր 1 - 3 անցկացվում է դասխոսություն և գործնական պարապմունք, քննարկումներ ուսանողների հետ գիտելիքների ամրապնդման համար, անցկացվում է հանձնարարված ռեֆերատի քննարկում:

ԹԵՄԱ 11 **ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՆՇԱՆՆԵՐԸ, ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆԸ** **/2 ժամ դասախոսություն 2 ժամ սեմինար 2 ժամ գործնական /**	
ԹԵՄԱՅԻ ՀԱՐՑԵՐ	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Թունավորումներ, տեսակները, նշանները 2. Առաջին օգնությունը թունավորումների ժամանակ 3. Օձի կծելու, կարիճների, միջատների խայթոցի ժամանակ ցուցաբերվող առաջին օգնությունը 4. Հակաթույներ	Հարցեր 1 – 4 անցկացվում է դասխոսություն, սեմինար և գործնական պարապմունքներ թեմայի ամրապնդման համար, ուսանողները վերարտադրում են իրենց սովորած թեման, անցկացվում է ամփոփիչ գրավոր թեստային աշխատանք:

ԹԵՄԱ 12 **ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ, ՀԱԿԱԷՊԻԴԵՄԻԿ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄՆ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒՄ, ՈՒՌՈՒՑՔՆԵՐ, ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ** **/2 ժամ դասախոսություն /**	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Վարակիչ հիվանդությունների տարածման ուղիները 2. Հակաէպիդեմիկ միջոցառումների կազմակերպումն արտակարգ իրավիճակներում 3. Ուռուցքներ, տեսակները 4. Լրացուցիչ – առողջ ապրելակերպ	Հարցեր 1 – 4 անցկացվում է դասախոսություն, որի ժամանակ քննարկվում են հարցեր վարակիչ հիվանդությունների վտանգի և կանխարգելման մասին